

DEZASTRU ECOLOGIC în Peștera Câmpenească !

Mihai BESESEK, Valentin RADU • „Speowest” Arad

Fiind una dintre cele mai mari peșteri din carstul Munților Codru Moma, mai exact din Platoul Vașcău, această cavitate aflată pe lista peșterilor protejate din România prezintă un enorm interes speologic și, de ce nu, turistic.

Cu un nume atât de sonor dat unei peșteri «Câmpenească», îți taie răsuflarea încă de la intrare, sub portalul înalt întâlnim un puț extrem de larg și adânc (de 45 m), care ne duce la o serie de galerii active și la un sistem labirintic fosil desfășurat pe trei nivele. Fiind o peșteră-ponor, aceasta colectează apa Pârâului Țariana, care trece prin satele Izbuț și Călugări. Pârâul cade sub forma unei mari cascade în subteran, scaldată de razele solare, care ajung până la baza acestui puț enorm.

Un paradis speologic, cu siguranță, și o imagine de neuitat, însă odată ajuși la baza puțului, pare că faci cunoștință cu altă cavitate: «peștera peturilor».

Peisajul dezolant și aerul greu de respirat provoacă o stare de greață, la propriu datorită mirosului, dar și la figurat, față de neștiința și nepăsarea oamenilor din satele de la suprafață prin

care trece pârâul, ce se varsă în peșteră. Sute de peturi te întâmpină încă de la baza puțului, combinate cu ambalaje din material plastic, cauciucuri de la mașini, îmbrăcăminte uzată, pantofi, cutii de conserve, scutece, oale, ca într-o adevărată groapă de gunoi. Și acesta este numai începutul! De aici interceptăm galeria activă, pe care curge acest râu, peste tot același peisaj și un aer din ce în ce mai insuportabil, gunoaie agățate de frumoase formațiuni de calcit, peturi îndesate de marile viituri în fisurile pereților și între stalactite. Galeria continuă aprox. 150-200 m, după care înaintarea este imposibilă, riscul să te scufunzi în peturi fiind prea mare, stratul acestora atinge 1,5-2 m grosime.

Din acest punct probabil urmează câteva sute de metri de galerie complet colmatată cu peturi și alte deșeuri. Din poveștile celor mai bătrâni și ridicările topografice făcute de ei, peștera se termina cu un sifon. Apa însă își continuă drumul prin munte și apare la suprafață în Izbuțul Boiu din Localitatea Vașcău, un izbuț care drenează apa mai multor pierderi din platou, din păcate apele lui sunt poluate din cauza gunoaielor și de

multe ori a animalelor moarte aruncate în Peștera Câmpenească sau a borhotului rezultat după fabricarea țuicii de către localnici.

Cine sunt vinovații pentru acest dezastru ecologic? Cu toții!!!, fiecare sătean care aruncă gunoiul în apele Pârâului Țarina, conducerea Primăriei Cărpinet, de care aparțin cele două sate, Garda de Mediu care nu a luat încă nici o măsură și fiecare din noi care ajungem acolo și nu luăm atitudine, nu facem nimic, doar constatăm dezastrul și mergem mai departe.

În momentul de față Peștera Câmpenească este cea mai poluată cavitate naturală din România, iar în cele două sate încă nu există un serviciu de salubritate. Ca această peșteră să fie salvată, va fi nevoie de o mare campanie de educare a comunității locale, în special a celor tineri, introducerea unui sistem de salubritate eficient și un baraj de colectare a gunoaielor la nivelul văii. Când în peșteră nu vor mai ajunge gunoaie, se va impune și ecologizarea ei. Acest lucru implică însă o activitate istovitoare în condiții neprielnice.

Pentru toate aceste lucruri trebuie găsite cât mai urgent soluții viabile, sursele de finanțare și oameni devotați unei cauze nobile: «salvarea mediului înconjurător».

Peștera Câmpenească rămâne o dovadă clară a creației naturii, care îți taie respirația, la figurat, prin dimensiunile și morfologia golului subteran, dar care îți taie respirația și la propriu, din cauza mirosului și a gunoaielor din interior.

Și... din păcate, nu este singura bijuterie a naturii aflată în pericol!

